

Arrest

nr. 342 758 van 12 maart 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 28 mei 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 mei 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 19 augustus 2025 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 1 september 2025.

Gelet op de beschikking van 17 november 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 12 december 2025.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. MAES TORRES LOREDO.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die loco advocaat D. GEENS verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingen-wet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan worden verworpen. In casu wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn afkomstig uit Gaza en aan wie internationale bescherming werd verleend in Griekenland, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 22 mei 2025, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

2. Verzoeker klaagt aan dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing de in artikel 57/6, §3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde termijn van vijftien werkdagen niet heeft gerespecteerd.

De Raad wijst er op dat dit een louter indicatieve ordetermijn betreft. Een snelle behandeling is derhalve wenselijk, maar niet verplicht. De wet verbindt aan het overschrijden van voormelde termijn geen sanctie en er zijn geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de verwerende partij opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet uitleg te verschaffen waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) binnen de door artikel 57/6, §3, derde lid van voormelde wet gestelde termijn worden afgeleid dat het beschermingsverzoek wél ontvankelijk dient te worden verklaard, zoals verzoeker suggereert in het verzoekschrift. Het overschrijden van die termijn van 15 dagen brengt immers geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (c)). Dat deze termijn wordt overschreden, heeft aldus geenszins tot gevolg dat de verwerende partij niet (langer) bevoegd zou zijn om de ingediende verzoeken om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren. Bovendien kan verzoeker niet voorhouden benadeeld te zijn door de langere duur van de procedure nu hij hierdoor langer bescherming genoot tegen de beweerde vervolging en aanvullende stukken kon verzamelen ter staving van zijn relaas.

Verzoeker maakt een schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet, van de redelijke termijn, van het vertrouwensbeginsel, van het rechtszekerheidsbeginsel of van de motiveringsplicht dan ook niet aannemelijk.

3. Volgens de gegevens in het administratief dossier diende verzoeker in Griekenland op 11 juli 2024 een verzoek om internationale bescherming in en werd hem op 10 september 2024 de beschermingsstatus toegekend (AD CGVS, blauwe map met Eurodac Marked Record van 30 januari 2025).

Waar verzoeker zich de vraag stelt of hij heden nog steeds internationale bescherming geniet in Griekenland, wijst de Raad erop dat er een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Waar de verblijfstitels blijkens artikel 24 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2011/95/EU) in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn (zoals overigens ook in België), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en die slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de richtlijn 2011/95/EU). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(sstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet berust inderdaad bij de verwerende partij, doch eens hieraan is voldaan, komt het de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan de verwerende partij toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke.

Er zijn geen ernstige indicaties dat hij thans in Griekenland niet langer deze beschermingsstatus zou hebben. Hij brengt geen concrete of verifieerbare elementen aan die wijzen op een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. Uit het enkele feit dat hij sinds begin november 2024 niet meer in Griekenland woont en hij er dus geen domicilie meer heeft, kan immers niet worden afgeleid dat verzoeker niet langer over internationale bescherming in Griekenland beschikt. Indien hij van mening is dat er een einde zou zijn gesteld aan zijn beschermingsstatuut omwille van een afwezigheid, of dat hiertoe een procedure is opgestart, komt het verzoeker toe om dit op afdoende wijze aan te tonen. Het louter in vraag stellen van het actueel karakter van de verleende beschermingsstatus volstaat niet.

4. Artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vevat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat

er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

5. Uit de bijgebrachte landeninformatie blijkt niet dat de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch zullen worden geconfronteerd met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan. De situatie is niet van die aard te zijn dat elke statushouder zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie bevindt, die het onmogelijk maakt om in zijn of haar elementaire levensbehoeften te voorzien. Dit neemt niet weg dat er in Griekenland sprake is van een zeer precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

6. Verzoeker slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Hij betwist weliswaar in zijn verzoekschrift op algemene wijze de gedane vaststellingen van de verwerende partij, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen concreet met betrekking tot zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te volharden in zijn eerder afgelegde verklaringen en deze te herhalen, brengt verzoeker geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de verwerende partij inzake de niet-ontvankelijkheid van zijn beschermingsverzoek.

7. Verzoeker, een drieëntwintigjarige man, maakt vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. Er kan niet blijken dat hij kampt met enige medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren.

Bij de Dienst Vreemdelingenzaken verklaart verzoeker dat er veel chaos in zijn hoofd is. Hij verduidelijkt dat hij veel aan zijn familie in Gaza denkt, maar ook dat hij niks nodig heeft wat betreft psycho-medische zorgen (AD CGVS, map DVZ, bijkomende vragen M-status Griekenland van 25 maart 2025). Verzoeker verklaart dat hij beschikt over (een) attest(en) van de psycholoog (AD CGVS, map DVZ, bijkomende vragen M-status Griekenland van 25 maart 2025), evenwel legt hij op heden nog geen documenten neer. Bij aanvang van het persoonlijk onderhoud verklaart verzoeker geen fysieke of mentale gezondheidsproblemen te kennen (NPO, p.3). Waar aangenomen wordt dat de toestand in Gaza verzoeker zwaar raakt, kan niet blijken dat dit belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en dat dit de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Verzoeker legt evenmin een medisch en/of psychologisch attest voor dat hiervan

getuigt. Hij zet verder nergens concreet uiteen in welke mate zijn gezondheidstoestand hem belet om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze psychologische problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen.

In geval verzoeker bij terugkeer medische zorgen nodig heeft, blijkt bovendien uit objectieve informatie waarnaar in de bestreden beslissing gerefereerd wordt dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn sociaal zekerheidsnummer (AMKA), wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" ("UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare" beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek" van september 2024, p. 49, 50-51)."

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

8. Verzoeker verklaart tijdens zijn persoonlijk onderhoud dat hij niet langer over zijn Griekse identiteitsdocumenten, namelijk zijn ADET en zijn reisdocument, beschikt omdat hij zijn documenten bij aankomst in België in de luchthaven verscheurde en door het toilet spoelde (NPO, p.5-6).

Er wordt niet betwist dat er aan verzoeker op 10 september 2024 internationale bescherming toegekend werd in Griekenland (AD CGVS, blauwe map met Eurodac Marked Record van 30 januari 2025). Evenwel bestaat er geen duidelijkheid bestaat over de beschermingsstatus die verzoeker gekregen heeft in Griekenland. Uit het administratief dossier kan enkel afgeleid worden dat hij een status verkregen heeft, maar er kan niet uit opgemaakt worden of dit de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus betreft. Uit de notities van het persoonlijk onderhoud kan dit ook niet afgeleid worden. Verzoeker verklaart tijdens zijn persoonlijk onderhoud dat hij kopieën heeft van zijn Griekse documenten en dat hij zal proberen om deze over te maken (NPO, p.6). Evenwel blijkt uit het administratief dossier niet dat hij kopieën van zijn Griekse documenten heeft overgemaakt. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat personen met de vluchtelingenstatus in Griekenland een verblijfsvergunning krijgen die drie jaar geldig is en dat personen met de subsidiaire beschermingsstatus een verblijfsvergunning krijgen die één jaar geldig is (AIDA, Country report Greece, update 2023, p. 243). Aldus is zijn verblijfsvergunning geldig ofwel tot en met minstens 10 september 2025 (indien subsidiaire bescherming) ofwel tot en met 10 september 2027 (indien vluchtelingenstatus). Aldus beschikt verzoeker op heden nog over een geldige verblijfsvergunning.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt echter dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het ontbreken ervan dient in aanmerking te worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoekende partij als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland. Tevens blijkt uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier zeer duidelijk dat de situatie voor statushouders in Griekenland dermate precair is dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk is dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Er moet bijgevolg worden nagegaan of verzoeker beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen.

In de bestreden beslissing stelt de verwerende partij terdege vast dat uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij over een uitgebreid netwerk beschikt en een zekere mate van zelfredzaamheid vertoont. Zo staat het volgende te lezen: "Het CGVS wijst er verder op dat u een gezonde jongeman bent (CGVS p.3) en over voldoende zelfredzaamheid beschikt om zich in Griekenland staande te houden. Getuige daarvan de verschillende reizen die u op eigen houtje ondernam en ook uw eerdere verblijf van zo'n 9 maanden in Turkije (zie verklaring DVZ, vraag 33). Gezien u daar grotendeels op illegale wijze verbleef, kan niet worden ingezien waarom u geen bestaan zou kunnen uitbouwen in Griekenland (CGVS p.8), waar u wel over een legaal verblijfsstatuut beschikt. Er kan in dit verband ook worden gewezen op uw netwerk binnen Europa onder wie een groep Palestijnse vrienden in België die hier op officiële wijze aan het werk zijn (CGVS p.4), alsook een vriend in Duitsland die uw reizen binnen Griekenland en uw vliegticket naar België voor u heeft bekostigd (CGVS p.11-12)." Verzoeker toont niet aan, noch kan dit blijken uit zijn verklaringen, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland geen beroep zou kunnen doen op zijn netwerk om hem te ondersteunen gedurende de wachtperiode bij het verlengen van zijn Griekse verblijfsvergunning. Uit de objectieve landeninformatie die wordt toegevoegd aan het administratief dossier blijkt dat de eerste stappen voor het verlengen van zijn Griekse verblijfsvergunning reeds via digitale weg in het buitenland kunnen worden genomen. Verzoeker toont niet aan dat hij op heden reeds enige stappen in die richting heeft ondernomen om zo de wachtperiode tot het verkrijgen van zijn Griekse verblijfsvergunning zo kort mogelijk te houden.

9. Het komt aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen mogen geenszins blijken uit verzoekers verklaringen en gedragingen. Verzoeker had nooit enige intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen. Zo blijkt uit verzoekers verklaringen dat het zijn doel was om naar België te komen (NPO, p.7; AD CGVS, map DVZ met verklaring DVZ van 25 maart 2025, vraag 33). Hij stelt dan wel dat hij 'toch van plan was om in Griekenland te blijven' eens hij er een status gekregen had, maar dat hij toen problemen kreeg. Evenwel blijkt uit verzoekers verklaringen ook dat hij slechts drie weken na het ontvangst van zijn beschermingsstatus Griekenland heeft verlaten. Zo stelt de verwerende partij hierover terdege het volgende vast in de bestreden beslissing: "Allereerst moet worden opgemerkt dat u slechts kortstondig in Griekenland bent gebleven. Uit de informatie van Eurodac blijkt dat u er internationale bescherming verzocht op 11 juli 2024 en op 10 oktober 2024 uw positieve beslissing ontving (zie 'Marked Record', map 'landeninformatie'). U diende uw verzoek in België in op 22 november 2024 en verklaart dat u op dat ogenblik al zo'n 20 dagen hier was (CGVS p.12), waaruit kan worden opgemaakt dat u in de eerste dagen van november 2024 uit Griekenland moet zijn vertrokken. Dit betekent op zijn beurt dat u na uw positieve beslissing in Griekenland (3 maanden na uw aankomst) nog zo'n 3 weken langer in het land gebleven bent. Het hoeft weinig betoog dat dergelijk korte tijdspanne a priori al niet getuigt van werkelijke inspanningen om er te zoeken naar huisvesting en werk."

Voorts blijkt uit verzoekers verklaringen dat hij naar werk heeft gezocht in Griekenland, maar dat hij enkel mondeling navraag deed en dan via tussenpersonen terecht kwam bij zwartwerk (CGVS, p.12). Ook verklaart hij niet te weten van het AFM (fiscaal registratienummer) is (NPO, p.11). Uit de informatie waarnaar in de bestreden beslissing wordt gerefereerd, blijkt dat dit automatisch wordt uitgereikt bij het toekennen van internationale bescherming en geeft dit nummer vervolgens toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Dat hij het AFM niet kent, illustreert dat hij er niet in geïnteresseerd was, noch stappen heeft gezet, om op legale wijze werk te vinden in Griekenland. Verder kan verzoeker ook niet beschrijven hoe hij naar woningen zocht om te besluiten dat het onmogelijk was een woning te vinden (NPO, p.13). Bovendien blijkt uit verzoekers verklaringen dat hij aangaf wel degelijk over geld te beschikken, van zijn werk dat hij in het zwart had uitgevoerd en via de financiële steun van een vriend in Duitsland (NPO, p.9-10 en 11-12). Door in voorliggend verzoekschrift louter de eerder gedane verklaringen te herhalen kan verzoeker geen ander licht werpen op de bovenstaande pertinente vaststellingen.

Zoals ook in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld, volstaat het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond zoals op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting, niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande

materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Verzoeker maakt met bovenstaande dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij toont niet aan dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om er huisvesting of tewerkstelling te vinden. Op grond hiervan kan dus niet worden besloten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe. Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien.

In het verzoekschrift verwijst verzoeker naar bepaalde moeilijkheden waarmee begunstigen van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd kunnen worden, maar haalt gelet op voorgaande pertinente vaststellingen zelf geen persoonlijke ervaringen aan om dit te concretiseren. Dergelijke algemene verwijzing volstaat dan ook niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoeker in gebreke blijft.

10. Verzoeker benadrukt voorts dat hij geen band heeft met Griekenland en er geen huisvesting meer heeft, maar zoals hoger is gebleken, is verzoeker er in het verleden in geslaagd onderdak te vinden. Er kan niet worden ingezien waarom hij bij terugkeer naar Griekenland hiertoe niet opnieuw in staat zou zijn. Daarenboven heeft verzoeker een hoge mate aan zelfredzaamheid. Het loutere gegeven geen band te hebben met Griekenland bereikt voorts niet het vereiste minimumniveau van ernst om als een daad van vervolging of als foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in de zin van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet te kunnen worden aangemerkt. Er kan worden aangenomen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zal kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van verzoeker enige inspanning zal vergen om zijn leven verder op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Hieruit kan echter niet worden besloten tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade.

11. In de mate verzoeker aanvoert dat hij geen bescherming tegen refoulement geniet in Griekenland, verwijst de Raad naar het voorgaande waarbij werd vastgesteld dat geen elementen voorliggen waaruit kan blijken dat verzoeker actueel niet langer internationale bescherming geniet in Griekenland. Op geen enkele wijze toont hij aan dat er sprake is van een wijdverspreide en systematische praktijk van teruggedrijving van erkende vluchtelingen door de Griekse overheden. Evenmin toont hij in concreto aan dat er in zijn geval een reëel risico op refoulement bestaat.

12. Voorts voert verzoeker geen concreet verweer tegen de motieven van de bestreden beslissing met betrekking tot de overige door hem in de loop van de administratieve procedure neergelegde documenten en wat betreft verzoekers aanvaring met een andere Palestijn in Griekenland. Zij vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en terecht en blijven, gezien zij door verzoeker niet dienstig worden aangevochten, onverminderd overeind.

13. Hoewel de beschikbare informatie getuigt van diverse problemen op het vlak van huisvesting, sociale zekerheid en tewerkstelling in hoofde van statushouders in Griekenland, blijft verzoeker, zoals blijkt uit het voorgaande, in gebreke om in zijn geval aan te tonen dat zijn levensomstandigheden in dat land de vereiste drempel van zwaarwichtigheid bereikten of zullen bereiken bij terugkeer. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terecht komt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Verzoeker maakt, gelet op de gedane vaststellingen, niet in concreto aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij bij terugkeer naar Griekenland zou worden

blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin maakt hij aannemelijk dat er in casu sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest. In tegenstelling tot wat verzoeker meent, worden er geen voldoende concrete, individuele elementen voorgelegd die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat hij niet terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

14. Derhalve lijkt verzoeker geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op zijn specifieke omstandigheden verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Het aangevoerde middel lijkt ongegrond.”

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, Parl.St. Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag worden beschouwd als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365).

4. Overeenkomst artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet legt verzoeker op 8 december 2025 een aanvullende nota neer, met daarbij gevoegd een brief van 19 november 2025 van Griekse organisaties aan het CGVS waarin wordt geduïd dat het CEDOCA-rapport “Greece – Assistance to Migrants” van 25 juli 2025 onnauwkeurige, foutieve en misleidende informatie bevat. Via consulteerbare weblinks verwijst hij hierin tevens naar informatie omtrent de situatie van personen met een internationale beschermingsstatus in Griekenland, waaronder, onder meer, het “Country Report: Greece. Update 2024” van AIDA/ECRE van september 2025 en de rapporten van RSA/PRO ASYL, met name “Recognised refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” van maart 2025, de publicatie “No support for refugees returned to Greece” van 20 maart 2025 alsook de COI Focus “Griekenland: Helios+ en Helios Junior” van 17 september 2025. Daarnaast verwijst verzoeker naar een moeilijke psychische situatie, die “eveneens” samenhangt met de situatie in Gaza. Hij haalt in dat verband een verslag van Ulysse aan, maar voegt dit evenwel niet bij. Verder brengt hij informatie bij omtrent de situatie in Gaza.

5.1. In het proces-verbaal van de terechtzitting van 12 december 2025 staat het volgende vermeld:

“De voorzitter verwijst naar de gronden van de beschikking die het voorwerp uitmaakt van het verzoek om te worden gehoord. Verzoeker wijst erop dat hij middels zijn aanvullende nota de meest recente landeninformatie heeft bijgebracht, tot en met de brief van 19 november 2025 waarin verschillende ngo’s wijzen op de penibele situatie waarin statushouders in Griekenland verkeren. Deze algemene situatie is aldus “evident duidelijk”. Specifiek voor zichzelf, wijst verzoeker erop dat hij in Griekenland werd erkend als vluchteling in oktober 2024. Zijn verblijfsvergunning is bijgevolg nog geldig tot eind 2027, maar verzoeker heeft deze vernietigd. Om een beroep te kunnen doen op het Helios+-hulpprogramma geldt er een deadline van twee jaar na de erkenning als vluchteling: verzoeker zou hierop dus aanspraak kunnen maken tot in oktober 2026, maar uit de bijgebrachte landeninformatie blijkt dat alle plaatsen al volzet zijn en er wordt gewerkt met wachtlijsten. In dit verband speelt ook het gegeven dat verweerder de termijn van 15 dagen waaraan hij was gebonden om de bestreden beslissing te nemen ruimschoots heeft overschreden verzoeker parten. Bijkomend wijst verzoeker erop dat hij in Griekenland het slachtoffer is geworden van uitbuiting door een landgenoot. Hij werd er geslagen en bestolen en is uiteindelijk op straat terechtgekomen. Het gedeeld onderdak dat hij er enige tijd heeft gehad, kan niet worden beschouwd als “valabel”, wat ook geldt voor het zwartwerk dat hij er heeft uitgeoefend: in geval van misbruik is hiertegen immers geen enkele vorm van overheidsbescherming voorhanden. Verzoeker licht nog toe dat hij in België een achterneef heeft van wie het verzoek om internationale bescherming eveneens hangende is. In Griekenland kent hij niemand meer. Voor zover hij in België zou zijn beschuldigd van drugsfeiten, acht verzoeker dit niet langer pertinent, aangezien hij hiervoor niet in verdenking werd gesteld of werd doorverwezen naar de correctionele rechtbank.”

5.2. De Raad herinnert eraan dat artikel 39/76, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet luidt als volgt: *“De partijen kunnen hem tot de sluiting der debatten door middel van een aanvullende nota nieuwe elementen ter kennis brengen. Onverminderd het in artikel 39/60 bedoelde verbod, beperkt de aanvullende nota zich tot deze nieuwe elementen, op straffe van het uit de debatten weren van de aanvullende nota wat het overige betreft. Niet in de aanvullende nota vervatte nieuwe elementen worden ambtshalve uit de debatten geweerd.”*

In zoverre in de aanvullende nota landeninformatie, elementen en argumenten worden aangehaald die dateren van voor het verzoekschrift van 28 mei 2025 en pas voor de eerste maal worden bijgebracht middels deze nota, worden deze uit de debatten geweerd. Deze hadden namelijk reeds eerder kunnen worden voorgelegd bij het verzoekschrift. Aanvullende nota’s, net zomin als de vraag tot horen, kunnen niet worden aangewend als uitbreiding van het ingediende verzoekschrift. De procedure in artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet is namelijk niet bedoeld om door middel van een aanvullende nota de middelen uit het verzoekschrift uit te breiden. Deze bepaling biedt de partijen enkel de mogelijkheid om nieuwe elementen, in de zin van elementen die zij onmogelijk eerder konden aanbrengen, alsnog in een aanvullende nota aan te reiken.

De Raad neemt deze aanvullende nota mee in het beraad, in zoverre deze betrekking heeft op nieuwe elementen in de zin van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet. Waar in de aanvullende nota nieuwe middelen worden ontwikkeld, worden deze uit de debatten geweerd.

Een verzoek tot horen na een beschikking op grond van artikel 39/73 van de Vreemdelingenwet heeft op zijn beurt, zoals hoger reeds wordt opgemerkt in punt 2 van het arrest, dan weer uitsluitend tot doel mee te delen dat men zijn standpunt alsnog op de terechtzitting wil uiteenzetten. De vraag tot horen biedt de verzoeker echter geenszins de mogelijkheid om nieuwe middelen of argumenten aan te voeren of om onvolkomenheden in het verzoekschrift alsnog recht te zetten. Het gaat er enkel om dat wie daarom verzoekt de mogelijkheid krijgt zijn standpunt op de terechtzitting uiteen te zetten indien hij het niet eens is met de in de beschikking opgenomen argumentatie (RvS 26 juni 2013, nr. 224.092; RvS 29 oktober 2013, nr. 10.017 (c)). Een verzoek tot horen dient niet om het verzoekschrift uit te breiden, en kan en mag derhalve niet als dusdanig worden gebruikt.

6. Verzoeker brengt, met voormeld betoog ter zitting en in voormelde aanvullende nota, geen concrete en dienstige argumenten of elementen bij die van aard zijn afbreuk te doen aan de grond in de beschikking van 19 augustus 2025.

6.1. Algemene situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland

De kernvraag is of de door verzoeker bijgebrachte nieuwe informatie in zijn aanvullende nota, waarnaar wordt verwezen ter terechtzitting, toelaat anders te oordelen met betrekking tot de situatie van personen die internationale bescherming in Griekenland genieten dan hetgeen uiteengezet is in de beschikking.

De Raad stelt vast dat in de verschillende rapporten in het rechtsplegingsdossier, voorgelegd door beide partijen, de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland wordt

onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfs-documenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat is gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland.

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257, *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-20). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning

van een ADET aan de statushouder worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asiendienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor te leggen voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een gedrukte ADET. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de gedrukte ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET. Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer worden aangevraagd door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstaten en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van “*een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt*”. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma’s, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,.... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een “*employment hiring certificate from an employer*” in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” van september 2024 worden ook de termen “*intentieverklaring van een werkgever*” en “*werkgeversverklaring*” gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22 alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, “*Health insurance*” beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 21, 51; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267)

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten

statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

E. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensómátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit

onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigen zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresia Apascholis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigen moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigen zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30).-

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is groot. Het is immers moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen. Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p.257-261).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt ("*Country*

Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag “*Feitenonderzoek*” stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

Wat er ook van zij, de Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever (d.i. een intentieverklaring van een werkgever of werkgeversverklaring), op zich volstaat om een AMKA te activeren en desgevallend toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

G. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot de sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (d.i. een intentieverklaring van een werkgever of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie. De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23-27; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheids-stelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. ‘cash assistance’), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen, een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro), is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel

statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door een gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *“Country Report: Greece. Update 2025”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders in beginsel gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *“Living In Greece – Access to healthcare”*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare> waarnaar wordt verwezen in *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51, zie voetnoten).

Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (zie consulteerbare weblink naar [Refugee.info Greece](https://refugee.info/greece), *“Health insurance”* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 21, 51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51, 67).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *“Verslag*

feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”, september 2024, p. 49-51; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan aanhouden (zie bv. RSA over “*Recognised refugees statistics in Greece: first half of 2025*” van 30 september 2025).

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiendienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de

gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning.

De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *“certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus”* of een *“certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming”* verkrijgen. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto,

watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale voorzieningen en de huisvesting.

6.2. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland op dit ogenblik nog steeds ernstig en moeilijk is, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd.

De door verzoeker bijgebrachte, nieuwe informatie van 2025 inzake de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland, bevestigt dat de situatie voor Griekse statushouders moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid, en toegang tot sociale voorzieningen en gezondheidszorg.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op nieuwe Griekse wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

6.3. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *"een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *"wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling"* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met het geheel van de landeninformatie die door beide partijen wordt bijgebracht, oordeelt de Raad dat in de huidige stand van zaken evenwel niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Ofschoon de informatie die verzoeker met zijn aanvullende nota heeft aangebracht actueler is en recentere gegevens bevat dan de informatie die eerder voorlag bij de kennisgeving van de beschikking, laat deze landeninformatie evenwel niet toe te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat zij bij een terugkeer naar dat land a priori een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Griekse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een verdere individuele beoordeling niet meer nodig is.

De voormelde landeninformatie volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de geboden bescherming in hoofde van eenieder die er internationale bescherming werd verleend, niet langer effectief of toereikend zou zijn en evenmin dat statushouders bij terugkeer naar Griekenland hoe dan ook zullen terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie er

gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levens-omstandigheden (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim*, pt. 91).

Met het betoog ter zitting en de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie toont verzoeker dus niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. Verder is de door verzoeker neergelegde brief van de Griekse NGO's niet dienstig. De verwerende partij heeft zich bij de beoordeling van verzoekers situatie in Griekenland immers niet op het bekritiseerde CEDOCA-rapport "*Greece – Assistance to Migrants*" van 25 juli 2025 gebaseerd. Nergens wordt verwezen naar dit rapport. Evenmin werd met dit rapport rekening gehouden bij het opstellen van de voormelde beschikking van 26 augustus 2025.

De Raad is tot een gedegen analyse van de situatie van statushouders in Griekenland kunnen komen zonder hiervoor een beroep te doen op het door verzoeker bekritiseerde CEDOCA-rapport.

In zoverre de door verzoeker bijgebrachte landeninformatie en argumentatie betrekking hebben op personen die in Griekenland om internationale bescherming verzoeken, verschilt dit van zijn situatie aangezien hij aldaar reeds internationale bescherming verkreeg. Hij is een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en geen verzoeker om internationale bescherming in dat land.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde. In dit verband moet rekening worden gehouden met "*alle gegevens van de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van de verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen. In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

6.4. Persoonlijke situatie van verzoeker als Grieks statushouder

6.4.1. In de punten 7 tot en met 10 van de beschikking van 19 augustus 2025 wordt uitgebreid ingegaan op verzoekers persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de individuele elementen die hij heeft aangehaald omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat hij niet aantoonbaar dat hij persoonlijk zijn rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt.

Verzoeker slaagt er niet in om hierop een ander licht te werpen. Hij brengt geen concrete en dienstige elementen bij die anders doen besluiten.

De Raad herneemt kort enkele bevindingen van de bestreden beslissing en de beschikking:

- verzoeker is een zelfredzame man van 23 jaar die niet aannemelijk maakt dat hij een bijzondere kwetsbaarheid heeft die hem zou verhinderen zijn rechten als statushouder te doen gelden;
- verzoeker kreeg op 10 september 2024 een beschermingsstatus toegekend in Griekenland;
- uit verzoekers verklaringen en gedragingen blijkt geen intentie om een duurzaam bestaan uit te bouwen in Griekenland; uit zijn verklaringen en gedragingen blijken niet de nodige inspanningen om zich als Grieks statushouder in de Griekse samenleving te integreren door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren, wel integendeel; hij toont niet aan, gelet op de korte tijd die hij in Griekenland verbleef na de toekenning van de vluchtelingenstatus en zijn gebrekkige inspanningen om aldaar een leven op te bouwen, dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, niet in de mogelijkheid was om zijn rechten als statushouder aldaar te doen gelden en evenmin zijn er indicaties dat dit het geval zal zijn bij terugkeer naar Griekenland;
- uit zijn verklaringen en gedragingen blijkt dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid heeft om zijn rechten als statushouder in Griekenland te doen gelden en in zijn levensonderhoud te voorzien.

Verzoekers betoog ter terechtzitting is niet van aard afbreuk te doen aan de in de beschikking gedane individuele beoordeling van zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland, zoals hierna zal blijken.

6.4.2. Zoals reeds geduid in punt 7 van voormelde beschikking, kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich

staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten.

Verzoeker brengt ter zitting geen concrete elementen bij die hier anders over doen denken. Hij zet nergens in concreto uiteen in welke mate het feit dat hij een Palestijnse vluchteling is, hem persoonlijk belet om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte hiervan zou zijn op zijn vermogen om autonoom te functioneren, arbeid te verrichten of om administratieve procedures op te starten en op te volgen, alsook op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen. Er zijn heden ook geen elementen voorhanden waaruit blijkt dat verzoeker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zou zijn; zulks wordt niet medisch gestaafd. De Raad moet vaststellen dat er heden nog steeds geen medische en/of psychologische attesten voorliggen die een medische aandoening of psychische problemen zouden bevestigen.

Verzoeker argumenteert in de aanvullende nota die hij ter terechtzitting neerlegt nog dat hij behoort tot de sociale groep van Palestijnen uit Gaza, waar een genocide plaatsvindt, en dat hieruit een bijzondere kwetsbaarheid voortvloeit. Hoewel kan worden aangenomen dat de huidige situatie in Gaza een invloed kan hebben op de mentale gezondheid van personen afkomstig uit deze regio, dient een bijzondere kwetsbaarheid individueel aannemelijk te worden gemaakt. Hoewel er begrip is voor de druk die verzoeker ondervindt omwille van de situatie in Gaza, kan in deze stand van zaken, gelet op voor-gaande vaststellingen, echter uit niets blijken dat verzoekers persoonlijke mentale gezondheidstoestand van dien aard is dat hij dermate ernstige psychische problemen ondervindt die belangrijke negatieve gevolgen hebben (gehad) op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en zijn zelfstandig functioneren beperken. Verzoeker overtuigt bijgevolg geenszins in zijn argumentatie. De Raad moet vaststellen dat er heden geen medische en/of psychologische attesten voorliggen die een medische aandoening of psychische problemen in verzoekers hoofde zouden bevestigen. Er liggen geen concrete elementen voor wat betreft gezondheidsproblemen met een grote invloed op verzoekers zelfstandigheid en autonomie alsook zijn vermogen om arbeid te verrichten of om administratieve procedures op te starten en op te volgen. Er kan nergens uit worden afgeleid dat zijn gezondheidstoestand hem zal verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland. Er kan ook niet worden afgeleid dat verzoeker niet in zijn levensonderhoud kan voorzien waardoor hij bij een terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. Er blijkt niet dat verzoeker omwille van zijn mentale of fysieke gezondheidstoestand in Griekenland zeer moeilijk of niet zal kunnen werken. Nergens kan worden gelezen dat hij zich in Griekenland omwille van zijn gezondheidstoestand niet staande zou kunnen houden. Op basis van zijn verklaringen kan bijgevolg niet worden aangenomen dat zijn gezondheidstoestand een terugkeer naar Griekenland in de weg staat.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijf geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Verzoeker brengt ter zitting geen elementen bij die hier een ander licht op kunnen werpen.

6.4.3. Verzoeker, die geen bijzondere kwetsbaarheid kent, blijft in gebreke zijn Griekse verblijfs-documenten voor te leggen. Hij stelt dat hij deze vernietigd heeft (NPO, p.6). Hij verklaart tijdens zijn persoonlijk onderhoud ook dat hij kopieën heeft van zijn Griekse documenten en dat hij zal proberen om deze over te maken (NPO, p.6). Evenwel blijkt uit het administratief dossier niet dat verzoeker kopieën van zijn Griekse documenten heeft overgemaakt. Zoals in punt 8 van de beschikking wordt geduïd, wordt niet betwist dat aan verzoeker op 10 september 2024 internationale bescherming werd toegekend in Griekenland (AD CGVS, blauwe map met Eurodac Marked Record van 30 januari 2025).

Ter terechtzitting bevestigt verzoeker dat hij in Griekenland in 2024 als vluchteling werd erkend en dat hij een verblijfsvergunning verkreeg die nog geldig is tot eind 2027, wat overeenkomt met de beschikbare landeninformatie waaruit volgt dat personen met de vluchtelingenstatus in Griekenland een verblijfsvergunning krijgen die drie jaar geldig is (AIDA, *Country report Greece, update 2024*, p. 235).

In zoverre verzoeker beweert dat hij zijn ADET heeft vernietigd, wijst de Raad op wat hierover in de bestreden beslissing wordt gesteld:

“Waar u voorts beweert dat u uw Griekse verblijfskaart en vluchtelingenpaspoort heeft verscheurd en door een toilet gespoeld bij aankomst in België (CGVS p.5-6), moet worden benadrukt dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoon dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) vernietigt, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd.

Ten eerste wijst het CGVS erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan. Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>). Ten tweede blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen -in tempore suspecto en zonder het te bewijzen- dat uw gedrukte verblijfsvergunning vernietigd zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben.

Zelfs indien u niet het langer in het bezit zou zijn van uw geprinte verblijfsvergunning (hetgeen geenszins kan worden aangenomen gezien uw blote beweringen dienaangaande), blijkt hieruit niet dat u geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.”

Het beschikken over een geldige ADET, laat verzoeker toe toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten, waarmee hij zijn rechten als statushouder kan uitoefenen en zich toegang kan verschaffen tot basisvoorzieningen bij terugkeer naar Griekenland.

Zoals in de beschikking en in de bestreden beslissing reeds werd gesteld en ook in punt B van dit arrest wordt toegelicht, blijkt uit de landeninformatie dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen, zoals in de bestreden beslissing terdege wordt aangestipt. Hierbij dient te worden benadrukt dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Een AFM-nummer wordt pas gedeactiveerd wanneer de ADET vervalst. In casu heeft verzoeker zijn beschermingsverzoek in Griekenland ingediend na 31 december 2020. Hij heeft bijgevolg wel degelijk een fiscaal registratienummer (AFM) dat toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het is verder (het verlopen van) de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor eind 2027, is zijn AFM-nummer ook geldig tot die datum. Zelfs als verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft hij toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen. Hieruit volgt dat verzoeker een fiscaal registratienummer (AFM) heeft gekregen waarmee hij, mits het vervullen van de nodige formaliteiten, toegang heeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Verzoeker toont niet in concreto aan dat hij deze formaliteiten niet zou kunnen vervullen en dat hij geen legaal werk zou kunnen vinden (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

In punt 9 van de beschikking werd bovendien reeds het volgende opgemerkt: *“Voorts blijkt uit verzoekers verklaringen dat hij naar werk heeft gezocht in Griekenland, maar dat hij enkel mondeling navraag deed en dan via tussenpersonen terecht kwam bij zwartwerk (CGVS, p.12). Ook verklaart hij niet te weten van het AFM (fiscaal registratienummer) is (NPO, p.11). Uit de informatie waarnaar in de bestreden beslissing wordt gerefereerd, blijkt dat dit automatisch wordt uitgereikt bij het toekennen van internationale bescherming en geeft dit nummer vervolgens toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Dat hij het AFM niet kent, illustreert dat hij er niet in geïnteresseerd was, noch stappen heeft gezet, om op legale wijze werk te vinden in Griekenland. Verder kan verzoeker ook niet beschrijven hoe hij naar woningen zocht om te besluiten dat het onmogelijk was een woning te vinden (NPO, p.13). Bovendien blijkt uit verzoekers verklaringen dat hij aangaf wel degelijk over geld te beschikken, van zijn werk dat hij in het zwart had uitgevoerd en via de financiële steun van een vriend in Duitsland (NPO, p.9-10 en 11-12). Door in voorliggend verzoekschrift louter de eerder gedane verklaringen te herhalen kan verzoeker geen ander licht werpen op de bovenstaande pertinente vaststellingen.”*

Wat betreft een AMKA, verwijst de Raad naar punt C van dit arrest. In zoverre verzoeker bij terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te verkrijgen nog dient te voltooien, toont hij niet aan hiertoe niet in staat te zijn. Om een AMKA te verkrijgen, dient enkel een geldige ADET te worden voorgelegd. Zoals eerder vermeld, wist verzoeker een ADET te verkrijgen en kan hij, indien hij deze ADET zou hebben verloren of vernietigd, hiervan een duplicaat vragen. In zoverre zijn AMKA nog zou moeten worden geactiveerd of gereactiveerd, toont verzoeker met een algemeen betoog en zijn verwijzing naar algemene landeninformatie niet in concreto aan dat hij bij terugkeer naar Griekenland in zijn individuele omstandigheden geen legaal werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen die nodig zijn voor het activeren van zijn AMKA, zoals uiteengezet in punten C en F van dit arrest.

De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden. Er liggen geen medische stukken voor waaruit blijkt dat verzoeker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is, noch ligt een invaliditeitsattest voor.

Uit de voorgelegde landeninformatie blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen en activeren van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet geheel zal zijn verstoken van toegang tot gezondheidszorg. De Raad verwijst hierbij naar de motieven van de bestreden beslissing, punt 7 van de beschikking alsook punt H van dit arrest waarin wordt uiteengezet waarom een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel zal zijn verstoken van toegang tot de gezondheidszorg.

Daarenboven wordt in de bestreden beslissing en in punt 8 van de beschikking geduid dat verzoeker over de nodige zelfredzaamheid, een netwerk en middelen beschikt om zich staande te houden bij een terugkeer naar Griekenland en in afwachting van de verlenging van zijn verblijfsvergunning.

In punt 8 van de beschikking wordt hierover geduid: *“In de bestreden beslissing stelt de verwerende partij terdege vast dat uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij over een uitgebreid netwerk beschikt en een zekere mate van zelfredzaamheid vertoont. Zo staat het volgende te lezen: “Het CGVS wijst er verder op dat u een gezonde jongeman bent (CGVS p.3) en over voldoende zelfredzaamheid beschikt om zich in Griekenland staande te houden. Getuige daarvan de verschillende reizen die u op eigen houtje ondernam en ook uw eerdere verblijf van zo'n 9 maanden in Turkije (zie verklaring DVZ, vraag 33). Gezien u daar grotendeels op illegale wijze verbleef, kan niet worden ingezien waarom u geen bestaan zou kunnen uitbouwen in Griekenland (CGVS p.8), waar u wel over een legaal verblijfsstatuut beschikt. Er kan in dit verband ook worden gewezen op uw netwerk binnen Europa onder wie een groep Palestijnse vrienden in België die hier op officiële wijze aan het werk zijn (CGVS p.4), alsook een vriend in Duitsland die uw reizen binnen Griekenland en uw vliegticket naar België voor u heeft bekostigd (CGVS p.11-12).” Verzoeker toont niet aan, noch kan dit blijken uit zijn verklaringen, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland geen beroep zou kunnen doen op zijn netwerk om hem te ondersteunen gedurende de wachtperiode bij het verlengen van zijn Griekse verblijfsvergunning. Uit de objectieve landeninformatie die wordt toegevoegd aan het administratief dossier blijkt dat de eerste stappen voor het verlengen van zijn Griekse verblijfsvergunning reeds via digitale weg in het buitenland kunnen worden genomen. Verzoeker toont niet aan dat hij op heden reeds enige stappen in die richting heeft ondernomen om zo de wachtperiode tot het verkrijgen van zijn Griekse verblijfsvergunning zo kort mogelijk te houden.”*

Verzoeker gaat hier ter zitting niet concreet op in en doet hierover derhalve niet anders oordelen. Door louter te stellen dat hij een achterneef in België heeft van wie het verzoek om internationale bescherming eveneens hangende is en dat hij in Griekenland niemand meer zou kennen, kan verzoeker hier niet anders over doen denken.

Verder wijst de Raad er nog op dat verzoeker in Griekenland al een asielpcedure heeft doorlopen, een beschermingsstatus heeft gekregen en contact heeft gehad met de Griekse autoriteiten zodat enige basiskennis met betrekking tot de Griekse administratie kan worden verondersteld. Verzoeker kan bij terugkeer naar Griekenland deze zelfredzaamheid en veerkracht aanwenden in afwachting van het verwerven van de nodige documenten en/of de verlenging van zijn verblijfsvergunning, te meer omdat uit wat voorafgaat blijkt dat hij in staat is om administratieve stappen te zetten.

Door louter de gedane bevindingen tegen te spreken en het niet eens zijn met de daaraan verbonden gevolgtrekkingen, brengt verzoeker geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die hier anders over te doen denken.

6.4.4. Het gegeven dat verzoeker werd geconfronteerd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, gezondheidszorg en huisvesting, volstaat niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Immers toont verzoeker niet op overtuigende wijze aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om er zijn rechten als statushouder te doen gelden.

Het is niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij de nodige inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. In punt 9 van de beschikking wordt gesteld dat het aan de begunstigde van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij internationale bescherming heeft verkregen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Met verwijzing naar de motieven van de bestreden beslissing wordt onder punt 9 van de beschikking uitgebreid ingegaan op verzoekers persoonlijke situatie als statushouder in Griekenland en worden de door hem aangehaalde individuele elementen en ervaringen omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat zulke inspanningen niet blijken uit verzoekers verklaringen en gedragingen en hij niet aantoont dat hij persoonlijk zijn rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt. Verzoeker had ook helemaal niet de intentie om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen nu hij het land reeds drie weken na het verkrijgen van zijn internationale beschermingsstatus verliet en aldaar in het totaal nog geen vier maanden verbleef. Het hoeft weinig betoog dat een korte tijdsspanne van drie weken niet getuigt van werkelijke inspanningen om er te zoeken naar huisvesting en werk.

Door louter summier zijn wedervaren in Griekenland te herhalen wat betreft huisvesting en tewerkstelling, gaat hij niet concreet in op de inhoud van de beschikking en formuleert hij hiertegen geen concrete repliek. Door louter eerder aangehaalde verklaringen te herhalen en de gedane gevolgtrekkingen tegen te spreken, zonder echter concreet in te gaan op de inhoud van punt 9 in de beschikking en hiertegen daadwerkelijk enige concrete repliek te formuleren, doet verzoeker thans niet anders oordelen en slaagt hij er niet in de concrete vaststellingen in de bestreden beslissing en voormelde beschikking in een ander daglicht te plaatsen. Deze blijven bijgevolg gehandhaafd.

Immers, waar hij verwijst naar het zwartwerk dat hij verrichte, blijkt uit verzoekers verklaringen dat hij naar werk heeft gezocht maar enkel mondeling navraag deed en via tussenpersonen terecht kwam bij klusjes in het zwart. Van andere mogelijkheden om legaal werk te vinden, zoals bijvoorbeeld online databanken of een inschrijving bij interimkantoren, sprak verzoeker niet. Hij verklaarde bovendien niets te weten van een AFM, wat illustreert dat hij niet geïnteresseerd was, laat staan stappen heeft gezet, om op legale wijze werk te vinden (NPO, p. 11-12). Dezelfde bevinding geldt voor het vinden van huisvesting. In de bestreden beslissing wordt terdege gesteld: *“Uw verklaring dat het onmogelijk was om een huis te vinden, kan dan ook niet overtuigen (CGVS p.13). U kunt bovendien niet beschrijven hoe u naar woningen zocht in Griekenland. Desgevraagd, komt u niet verder dan te stellen “Als je iets vindt dan zit je met 7 à 8 mensen in dezelfde kamer”, zonder meer (CGVS p.13).”*

6.4.5. Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien. Verder dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale voorzieningen, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat verzoeker internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat is gebonden aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die zijn verbonden aan zijn beschermingsstatus en waarvan verzoeker gebruik kan maken. Zoals reeds vastgesteld, toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden. Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, in casu België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft

verleend, in casu Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zal belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor statushouders.

De Raad herhaalt dat een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift en in de aanvullende nota waarbij dienaangaande naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie wordt verwezen, naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor statushouders in Griekenland, niet volstaat om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als statushouder in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.

Dit dient in concreto te worden aangetoond, waartoe verzoeker in gebreke blijft. Verzoeker brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

Verzoeker maakt verder niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Verzoeker kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in zijnen hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugkeer naar Griekenland wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen.

Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien.

6.4.6. Waar verzoeker ter terechtzitting herhaalt dat hij het slachtoffer werd van uitbuiting door een landgenoot, dat hij hierbij werd geslagen en uiteindelijk op straat terechtkwam, en dat in geval van misbruik geen enkele vorm van overheidsbescherming voorhanden is, wijst de Raad erop dat hij dit element niet aanhaalde in zijn verzoekschrift noch in de aanvullende nota. In punt 12 van de beschikking werd hierover vastgesteld: *“Voorts voert verzoeker geen concreet verweer tegen de motieven van de bestreden beslissing met betrekking tot de overige door hem in de loop van de administratieve procedure neergelegde documenten en wat betreft verzoekers aanvaring met een andere Palestijn in Griekenland. Zij vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en terecht en blijven, gezien zij door verzoeker niet dienstig worden aangevochten, onverminderd overeind.”*

Zoals uiteengezet in punten 2 en 5.2. van dit arrest, biedt een vraag tot horen de verzoeker geenszins de mogelijkheid om nieuwe middelen of argumenten aan te voeren of om onvolkomenheden in het verzoekschrift alsnog recht te zetten. Een verzoek tot horen dient niet om het verzoekschrift uit te breiden, quod in casu, en kan en mag derhalve niet als dusdanig worden gebruikt.

6.5. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan hem toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven. In deze omstandigheden is de verwijzing naar de algemene situatie in Gaza niet dienstig.

6.6. In de mate dat hij ter zitting de lange duur van de procedure aanklaagt en stelt dat hij thans geen toegang meer kan krijgen tot het Helios+-hulpprogramma, stelt de Raad vast dat verzoeker over de toegang tot het Helios+-programma in zijn verzoekschrift van 28 mei 2025 geen enkele opmerking heeft gemaakt en enkel de behandelingstermijn door de verwerende partij aanklaagt. De Raad beklemtoont dat een verzoek

tot horen er niet toe strekt om onvolkomenheden in het verzoekschrift alsnog recht te zetten of om nieuwe middelen of argumenten aan te voeren. Een vraag tot horen na een beschikking op grond van artikel 39/73 van de Vreemdelingenwet heeft immers uitsluitend tot doel mee te delen dat men zijn standpunt alsnog op de terechtzitting wil uiteenzetten. Die vraag biedt de verzoeker echter geenszins de mogelijkheid nieuwe middelen of argumenten aan te voeren. Het gaat er enkel om dat wie daarom verzoekt de mogelijkheid krijgt zijn standpunt op de terechtzitting uiteen te zetten indien hij het niet eens is met de in de beschikking opgenomen argumentatie (RvS 26 juni 2013, nr. 224.092; RvS 29 oktober 2013, nr. 10.017 (c)).

Waar verzoeker herhaalt dat de verwerende partij de termijn van vijftien werkdagen waarbinnen zij wordt geacht de bestreden beslissing te nemen niet heeft gerespecteerd, verwijst de Raad naar wat reeds werd gesteld in punt 2 van de beschikking.

Verzoeker kan in zijn betoog verder allerminst ernstig worden genomen. Hij gaat er immers volledig aan voorbij dat het zijn eigen beslissing was om Griekenland te verlaten nog geen drie weken nadat hij daar internationale bescherming heeft verkregen. Hij erkent zelf dat er gedurende één tot twee jaar na de toekenning van internationale bescherming ondersteuning beschikbaar was vanwege de Griekse instanties via het oude en nieuwe Helios-programma, maar hij heeft ervoor gekozen geen gebruik te maken van deze hulp en het land vroegtijdig te verlaten. Deze keuze getuigt van een gebrek aan inspanning om zijn leven in Griekenland op te bouwen. Het is niet ernstig om de verantwoordelijkheid hiervoor af te schuiven op de verwerende partij, terwijl verzoeker zelf heeft verzaakt aan de rechten en voorzieningen die hem in Griekenland ter beschikking stonden. Verzoeker toont verder geenszins aan dat hij zich bij terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties. Bovendien beschikt verzoeker, zoals reeds gesteld, over de nodige zelfredzaamheid om in zijn levensonderhoud te voorzien bij terugkeer naar Griekenland alsook over een netwerk dat hem hierin, al dan niet tijdelijk, kan ondersteunen.

6.7. Tot slot stelt verzoeker dat hij zijn beschuldiging in België voor drugsfeiten niet langer pertinent acht, aangezien hij hiervoor niet in verdenking werd gesteld of werd doorverwezen naar de correctionele rechtbank. Dit heeft echter geen betrekking op zijn verblijfsomstandigheden in Griekenland. Bovendien betreft dit een blote bewering, die op geen enkele wijze wordt onderbouwd.

6.8. Verzoeker brengt bijgevolg, gelet op het voorgaande, in deze stand van zaken geen dienstige elementen bij die ertoe nopen anders te oordelen dan hetgeen in de bestreden beslissing en in voormelde beschikking wordt aangegeven.

7. Derhalve wordt geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking van 19 augustus 2025 opgenomen grond en de in de bestreden beslissing gedane vaststellingen. Bijgevolg brengt verzoeker heden geen elementen naar voor waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op twaalf maart tweeduizend zesentwintig door:

M. MAES TORRES LOREDO, kamervoorzitter

T. LEYSEN, griffier

De griffier, De voorzitter,

T. LEYSEN

M. MAES TORRES LOREDO

